idA
in dit Amsterdam maandblad van Doopsgezind Amsterdam
jaargang 61
juni 2022
6

THEMA: ONTLUIKEN

Gedicht van de maand – 2
Verhalen die je luiken openen – 3
Column – 4
Groeitijd, bloeitijd, paartijd – 5
Luiken – 6
Stay Tuned – 7
In memoriam – 8
Uit de kerkenraad – 9
Lala's woorden – 10
Agenda / H4H-uitje – 11
Kerkdiensten – 12
Oproep thema Lievelings-... – 12

De wind waait waarheen hij wil… (Joh.3.8)

Ontluikend vertrouwen

Door Henk Leegte

Waarom voelen zo veel mensen zich toch ieder jaar weer 'overvallen' door het Paasfeest? Het is een opmerking die ik althans veel gehoord heb de laatste tijd, en er zijn geloof ik een paar redenen aan te wijzen. Om te beginnen is ons metabolisme zo eind april, begin mei, geloof ik minder gedisponeerd voor de godsdienst dan laten we zeggen eind december.

Wanneer het oude jaar op zijn einde loopt en het koud en donker wordt om je heen, wordt de wereld klein en lijken de vragen groot. Mensen zoeken de warmte binnenshuis, bij elkaar, en het feest van de geboorte van een kind is dan werkelijk iets als een lichtpunt in de donkere nacht. Bovendien werkt de commercie ook nogal mee, met feestverlichting in de straten en winkelcentra, noem maar op.

Met Pasen is dat anders, al zien we dat de commercie ook naar dit feest zijn tentakels heeft uitgeslagen, zij het enkel als 'natuurkracht- en lentefeest'. De ontluikende lente geeft inderdaad kriebels en een positievere kijk op het leven, en de oerangst voor de duisternis is niet aanwezig, sterker nog: iedere dag is weer iets langer en warmer, en inderdaad, iedere dag verschijnen er in de natuur meer bewijzen van de kracht van het leven. En dan kan het Paasfeest als belangrijkste Christelijke feest je overvallen. Als het nu inderdaad alleen maar een lentefeest was of een feest van de kracht van het leven dan was het nog tot daaraantoe. Bovendien zit dat element er toch óók onmiskenbaar in, maar in de Gemeente gaat het nog om meer, nl. om dat wat aan het Paasfeest voorafgaat, en juist dat maakt het zo moeilijk.

Ik bedoel natuurlijk de lijdensgeschiedenis. Het enkele geloof dat God het leven bekroont is iets waar iedereen graag 'amen' op zal willen zeggen, maar het feit dat daar het menselijk tekort zo pijnlijk aan vooraf gaat, maakt denk ik dat het je kan overvallen. Wanneer je daar in de tijd voorafgaand aan het Paasfeest helemaal niet bij stil hebt gestaan, kan het ook haast niet anders dan dat dat gebeurt, en wordt het wel heel moeilijk allemaal om écht mee te maken. Het is dan ook niet voor niets dat de meer geïnstitutionaliseerde kerken de tijd voorafgaande aan het Paasfeest met zoveel meer nadruk beleven, en allerlei liturgische elementen voor de eredienst maar ook rituelen voor daarbuiten hebben bedacht.

Wij doopsgezinden zeggen dan dat gebruiken en rituelen die niet wérkelijk met hart en ziel worden beleefd nutteloos zijn en slechts inhoudsloze vorm, maar soms vraag ik mij af of we niet te veel het kind met het badwater hebben weggegooid. Want het Paasfeest krijgt zijn

Lees verder op pagina 2

Vervolg van pagina 1

zin alleen maar door de tijd van voorbereiding die eraan voorafgaat, de tijd van inkeer en concentratie die in de Stille Week vlak vóór het Paasfeest zijn hoogte- en dieptepunt bereikt. Met onze inmiddels traditionele Goede Vrijdagdienst rond de "Sieben letzten Worte" van Joseph Haydn hebben we in elk geval in onze Gemeente een goed begin gemaakt. En gelukkig hebben we de Avondmaalsviering van Witte Donderdag, die natuurlijk zeer stevig in het geloofsleven van de Gemeente verankerd is. Het zijn denk ik de enige keren dat er na een dienst van de Gemeente bij mijn weten géén koffie wordt gedronken, en dat zegt veel.

Aan de andere kant moet het ook weer niet té zwaar zijn allemaal, dat zou weer doorslaan zijn naar de andere kant. Het gaat erom dat door op bewuste wijze naar het Paasfeest toe te leven, het je niet meer kan overvallen, en misschien is alleen de Stille Week daarvoor wat kort is. Van een collega hoorde ik dat zij van de 40 dagentijd daadwerkelijk een vastenperiode maakt, maar je kan daar ook iets anders voor bedenken, dat maakt denk ik niet zoveel uit. Voor mijzelf geldt dat ik in de dagelijkse Schriftlezingen een goede voorbereiding vind, evenals in het beluisteren van de beide Passiestukken van J.S. Bach, maar dat is weer míjn eigenaardigheid. In elk geval is het zo dat sinds ik dat bewust doe, ik Pasen meer en dieper ben gaan beleven, en het sindsdien de plek van het belangrijkste feest van het geloof werkelijk is gaan innemen.

Het pinksterfeest is vervolgens het laatste van de grote feesten van het kerkelijke jaar, en vormt de grondtoon van onze lofzang. Velen vinden ook Pinksteren een 'moeilijk' feest maar daar ben ik het niet mee eens. Pasen, ja, dát is moeilijk, maar Pinksteren is niet wezenlijk 'moeilijker' dan Kerstmis of Hemelvaart. Pinksteren is het feest van 'the spirit' krijgen, enthousiast worden (en 'enthousiast' komt van het Griekse 'en Theos', wat betekent 'in God zijn', treffender kan je het haast niet zeggen), van doorgaan met het begonnen werk. Jezus heeft ons, als mens op aarde, de Geest beloofd (Joh 14,16). Na zijn opstanding en Hemelvaart zal hij geestelijk bij zijn leerlingen blijven, als trooster, en om te leren en te binnen te brengen al wat hij gezegd heeft. Daarmee is dan meteen duidelijk dat de Heilige Geest nìet 'onze' geest is, maar de Geest van God, die wij niet buiten Christus om (en dus niet buiten de Bijbel om en dus ook niet buiten de Gemeente om) kunnen ontmoeten. De Geest werkt immers massaal, het gaat om Gods volk (Hand 2,1).

De Heilige Geest is misschien net zoiets als de 'vonk' die overspringt wanneer je bezig bent met de Schrift: tijdens het lezen, het praten erover, of tijdens het samenzijn in de dienst. Het is dan de vonk die maakt dat je geraakt wordt, die je doet voelen, die je aanzet tot handelen, die maakt dat je er weer tegenaan kan gaan. Die iets van vertrouwen, geloofsvertrouwen kan wakker maken, kan doen ontluiken. Een belijdeniscatechisant zei het een keer zo prachtig: "Ik vind de Heilige Geest niet zo'n moeilijk begrip: het is net zoals de wind, die kun je ook niet zien, maar wel voelen, en je kunt zien hoe hij de bladeren van de bomen in beweging brengt". En zo is het: de Geest brengt je in beweging, vuurt je aan, maakt je geestdriftig.

Door het komen van Gods Geest is de Gemeente ontstaan, en dat is zoals gezegd geen individuele zaak. En daarom is het ook zo prachtig om op de Dies, de verjaardag van de Gemeente doop¬- en/of belijdenisdienst te hebben. Op het komende Pinksterfeest zullen twee mensen door het doen van belijdenis toetreden tot de Gemeente, als ontluikende vrucht van de Geest, wiens komst wij die dag vieren. Zo mogen wij dan niet alleen in gedachten en geloof vieren, maar ook werkelijk, zij het op bescheidener wijze dan vroeger, aan den lijve als Gemeente beleven dat er een toekomst is, dat het verhaal van het wonder van Pasen nog steeds zijn vervolg krijgt.

Wat de toekomst brengen moge.

Gedicht van de maand

Gekozen door Thijs van Hoogstraten

Ontluiken

Ik ween om bloemen in de knop gebroken
En vóór den uchtend van haar bloei vergaan,
Ik ween om liefde, die niet is ontloken,
En om mijn harte dat niet werd verstaan,

Gij kwaamt, en 'k wist – gij zijt weer heengegaan…
Ik heb het nauw gezien, geen woord gesproken:
Ik zat weer roerloos nà dien korten waan
In de eeuwge schaduw van mijn smart gedoken:

Zoo als een vogel in den stillen nacht
Op ééns ontwaakt, omdat de hemel gloeit,
En denkt, 't is dag, en heft het kopje en fluit,

Maar eert 't zijn vaakrige oogjes gansch ontsluit,
Is het weer donker, en slechts droevig vloeit
Door 't sluimerend geblaarte een zwakke klacht.

Willem Kloos (1859 - 1938), Verzen LXI
Amsterdam, 1894

Wie levert voor de volgende idA een lied of gedicht in?

Verhalen die je luiken openen

Door Liliane van der Steur en Joke van der Heide

Stel een vraag aan Jezus en ten antwoord krijg je een verhaal. Een gelijkenis. Als jeugdwerkers van Doopsgezind Amsterdam maken wij dankbaar gebruik van de Bijbel als onuitputtelijke bron. Want verhalen reiken kinderen woorden aan voor hun ontluikende eigenheid en geweten. 'Wie ben ik?' is steeds de hamvraag.

0 – 12

De ontluiking van het individu begint al vlak na de geboorte. In de aanvankelijke symbiose met de ouders leert een kind wie het is doordat de ouders het voortdurend laten weten 'jij bent'. Het kind ervaart kind 'ik ben'. De volgende stap is dat het kind ook onderscheid gaat maken tussen zichzelf en de ouders: 'jij bent'.

In de periode van drie tot twaalf jaar kijkt het kind om zich heen en vergelijkt zichzelf met anderen. 'Wie ben ik' wordt ook 'Wie ben ik ten opzichte van jou?'. Het kind gaat rollen imiteren. Eerst doet het de ouders na, maar dan al snel ook anderen. Helden, idolen. Lang leve de verkleedkist en de poppenkast. En: lang leve de verhalen. In een eerdere idA-editie werd gerefereerd aan het zoontje van een gemeentelid dat zijn vader het lot voorhield van Abraham en Sarah. Het geduld en het vertrouwen dat Abraham en Sarah hebben moeten opbrengen, dat wenste deze jongen zijn vader ook toe.

De prentenboeken die de jongste kinderen tijdens Kom in de Kring lezen, herbergen gelijkenissen. In het boek Wolkje krijgt een wolk een spirituele betekenis omdat je er van alles in kunt zien en er een boodschap uit kunt lezen. Het prentenboek Frederik over de muis Frederik laat de twee kanten van het (muizen)leven zien. Het regelen van de praktische kant (alle muizen behalve Frederik verzamelen eten voor de winter) en het verzorgen van de ziel (Frederik verzamelt zonnestralen en kleuren) om de barre winter door te komen.

Hoe ouder kinderen worden, hoe meer ze ervaren dat ze niet óf goed óf kwaad zijn, ze ontdekken dat ze een persoon zijn met heel veel verschillende positieve en negatieve kanten. Het bedrog van Jacob, de jaloezie van Kaïn, het is allemaal herkenbaar voor hen. Net als de leugen van Abraham die hij verzint uit angst dat de farao hem Sarah zal ontnemen. Niets menselijks is ook bijbelfiguren vreemd. Alle delen van mensen worden aangeraakt. Dat is voor kinderen geruststellend. Tegelijk kan het hen behoeden voor onhandige acties.

12 – 16

In de puberteit, ook wel genoemd de vroege adolescentie, verandert een kind in een jongvolwassene. Het lichaam loopt daarbij vaak voor op de geest. Dat maakt pubers onhandig en leuk. Ze zijn tegelijk knettergek én heel wijs.

In deze leeftijdsperiode gaan de luiken open voor het publiek. Het kind gaat voor de 'demonstratie' van zichzelf in de wereld. Thuis zijn ze nog kind, buiten het gezin zijn ze in zekere zin al volwassenen, op zoek naar hun eigen opvattingen.

In deze turbulente tijd van groei zijn humor en verhalen goud waard. Ter relativering en ter inspiratie. Aan gelijkenissen kunnen kinderen zichzelf spiegelen. Deze geven hun de gelegenheid om zich te verbazen en vragen te stellen. Verhalen helpen hen om een eigen manier van denken en doen te ontwikkelen. Als het kind hiervoor de ruimte en veiligheid krijgt, kan het tot bloei komen.

De tienergroepen van onze gemeente bieden een plek om te lachen, vragen te stellen en te groeien. Wat tijdens een tieneruur onderling besproken wordt, blijft binnen de groep. Alles mag er zijn, iedereen is goed zoals hij of zij is. Steeds dient een bijbelverhaal als kapstok. Wie ben ik, Wie is mijn naaste en Wie of wat is God dan wel De Eeuwige? Het zijn de grondslagen van de Bijbel. Al in Genesis worden ze genoemd.

Bij hun ontluiking als mens hebben kinderen baat bij verhalen. De Joodse traditie kent ook veel mooie sprookjes. Jezus had het niet van een vreemde.

Joke van der Heide en Liliane van der Steur, jeugdwerkers Singelkerk

Kom in de Kring
kinderen van 0 tot ca 6 jaar

Kinderkerk
kinderen van 6 - 12jaar

Tieneruur/-groepen
voor jeugd van 12 jaar en ouder

Het Lied van de Aarde

Door Karen Lammers

Ieder jaar ontluikt de natuur in de lente. Zij komt tot bloei en volle wasdom in de zomer. Zij ondergaat een proces van verval in de herfst en in een toestand van rust maakt zij zich in de winter op voor een nieuwe bloeiperiode.

Cycli van bloei en neergang lijken door alle leven, levenshoofdstukken en zelfs levensmomenten te golven. Ik luisterde opnieuw naar een adembenemende opname van 'Das Lied von der Erde' van Mahler, waarin Bruno Walter dirigeert en Kathleen Ferrier één van de solisten is. Het betreft een opname uit 1952.

Het tekstboekje vertelt wat meer over de achtergrond bij deze historische opname. Bruno Walter was een dirigent die niet alleen tijdgenoot van Mahler was, maar ook jarenlang zijn assistent, geestverwant en vriend. Hij bleef zijn hele leven trouw aan Mahler en zijn muziek.
'De visie van Walter op Mahlers muziek is ontstaan en definitief gevormd gedurende de periode dat hij Mahler en het scheppingsproces van diens werken van zo nabij meemaakte', aldus Bernard Haitink in zijn voorwoord bij het boek 'Gustav Mahler' van Bruno Walter. Kathleen Ferrier voelde de muziek van Mahler intuïtief aan. Op het moment van de opname wist zij dat zij niet lang meer zou leven. Zij stierf in 1953 op jonge leeftijd aan kanker.

Bruno Walter. 1957. Gustav Mahler. ISBN 90-6038-277-3/CIP NUGI 924.

Mahler (1860-1911) componeerde 'Das Lied von der Erde' in de laatste jaren van zijn leven. Als in 1907 een ernstige hartkwaal wordt geconstateerd, brengt de diagnose hem in een crisis. Om het hart te ontzien, zijn de lange wandelingen en bergbeklimmingen die hij gewoonlijk maakt, en waarin hij zijn muzikale ingevingen krijgt, niet meer mogelijk. Niet alleen mist hij de lichaamsbeweging en vreest hij voor zijn creativiteit, maar ook voorvoelt hij de dood.

Een bundel Chinese gedichten helpt hem de crisis te overwinnen. Hij zet de Chinese gedichten op muziek en noemt de compositie 'Das Lied von der Erde'. Het werk bezingt Mahlers diepgevoelde liefde voor de aarde, voor de natuur. De liefde voor het leven.

Na overwinning van de crisis, ziet Mahler alles in 'een nieuw licht'.
Hij schrijft Bruno Walter; 'Merkwaardig, als ik muziek hoor – ook onder het dirigeren – dan hoor ik heel bepaalde antwoorden op al mijn vragen en ben ik volkomen helder en zeker. Of eigenlijk, ik voel heel duidelijk dat het helemaal geen vragen zijn.'

Bruno Walter schrijft hierover: 'het nieuwe licht waarin hij alles zag viel binnen uit 'gindse wereld'; de waarachtige troost voor zijn lijden aan de wereld herkende hij tenslotte – na al het denken, verlangen en streven – in de muziek zelf, die […] een aan de religie verwante weg naar God is.' 'Mahlers religieuze aanleg werd steeds weer gevoed door deze verwantschap van de muziek met de religie. Haar transcendente macht kan zonder uitwerking blijven bij musici – en luisteraars –, die bij alle echte muzikaliteit en vol-zijn van muziek geen religieuze ervaringen en voorgevoelens kennen. Mensen daarentegen, wier zielen boven het aardse uit streven, worden door de muziek in hun vroomheid bevestigd en versterkt.'

Het laatste lied uit 'Das Lied von der Erde', 'Der Abschied', bezingt de liefde voor de aarde, die elke lente weer opnieuw opbloeit, eeuwig ('Die liebe Erde allüberall blüht auf im Lenz und grünt aufs neu! Allüberall und ewig blauen licht die Fernen! Ewig... ewig…'), en de mens die het slechts beschoren is een korte tijd van cycli mee te maken. Ferrier wist dat het ook haar eigen afscheid was, dat ze de aarde nog eenmaal zou zien ontluiken. Maar de schoonheid van wat met toewijding in haar korte tijd van bloei is bewerkstelligd is een eeuwige bron van luistergenot.

Mahlers componeerhuisje in Toblach

Groeitijd, bloeitijd, paartijd...

Door Marion Slotboom

Zo eind februari begint het. Voor het eerst even met een jas aan in de zon zitten. Kijken naar m'n tuin, nog bedekt met afgevallen blad, half verteerd, dat de merels driftig omwerpen.

En bezaaid met takken, heel veel takken van de immense boom in de aangrenzende tuin. Plus de tientallen stokjes die ik elk jaar weer neerzet in een vergeefse poging om de buurkatten ervan te weerhouden om er te poepen. Al met al een droefgeestig gezicht, dor, kaal en rommelig. En het vijvertje zakt gestaag schever door de jaren, zodat de lelijke pvc randen steeds zichtbaarder worden. Ik kijk weg.

Maar een paar weken laten begint het wonder van alle jaren. De kikkers in de vijver komen uit hun winterslaap. Hoe ze er ooit gekomen zijn is een raadsel. Ik vermoed dat een kind kikkerdril of donderkopjes gevist heeft, in een pot buiten zette en dat daar een paar piepkleine kikkertjes uit tevoorschijn kwamen. Die de weg naar m'n vijver vonden en zich vermenigvuldigden, zich zeer vermenigvuldigden.

Eerst zie ik hun kopjes op de randen van de vijver als de zon schijnt. Waakzame oogjes en een plons na een te hard geluid of onverhoeds gebaar. Dan de nachten vol van hun 'wrokken', prachtig oud en toepasselijk werkwoord. Ze maken inderdaad het geluid van de letter r.

En dan zie ik ze ook overdag in de weer. Geen geluid of beweging stoort ze nog. Driftig heen en weer schietend in het kleine watertje, op elkaar gepaard in de tuin huppend…een explosie van driften.

Ik zet m'n schepnetje klaar en een paar Calvé emmertjes, want de eerste leg komt eraan. Bolletjes kikkerdril zit aan de randen geplakt. Nu nog makkelijk eruit te halen, maar even te laat en ik zit met een weke massa gespikkelde gelei die gegarandeerd wegglibbert uit m'n netje. Als de emmertjes vol waren, belde ik vroeger een voormalig stadsecoloog, die dan opgewekt kwam aanzetten in zijn autootje en de hele zaak plus nog wat kikkers meenam. Hij zette alles uit in het oostelijk havengebied, daar zijn namelijk veel minder kikkers dan in de stad. Maar sinds een paar jaar helpen de buurkinderen. Ze vinden het fascinerend.

Al weken tevoren komen ze vragen of het al zover is. De kleinste kan op z'n tenen net bij de bel, zo een met een deuntje dat ze meezingen. Allereerst het eindeloze geplas en gehengel met het schepnet, soms meer modder ophalend dan dril. Praten, vragen, ruzie over wiens beurt het is. Ik mag het schepnet in de emmers legen, want dat vinden ze vies. En dan gaan we met ons allen de vangst uitzetten tussen het riet in een nabije sloot aan de rand van Zorgvlied.

Een van hen vroeg ooit: Marion, zitten er mensen onder die deksels? Ze bedoelde de grafzerken.
Zo komen begin en einde prachtig bij elkaar.

Luiken

Door Nelleke Blokland-Kuhler

Ons huis op de Willemsparkweg heeft aan de binnenkant van de ramen aan de straatzijde op de benedenverdieping luiken voor de ramen, die zie je niet vaak meer in Amsterdam.

Het huis is gebouwd in 1890. Het was destijds gebruikelijk om luiken op de benedenverdieping aan te brengen, mede als beveiliging tegen inbraak. Bovendien isoleerden ze tegen kou en warmte. Ze waren over de hele raamlengte aangebracht, ook over de bovenlichten; je kunt dat bij ons nog zien aan de scharnieren, maar de luiken langs de bovenlichten zijn door eerdere bewoners verwijderd.

De luiken worden samengeklapt en ingevouwen in loze ruimten naast de ramen; daarin hangen ook ijzeren stangen om ze vast te zetten, ter extra versteviging en door inbrekers niet te verwijderen.

Men schafte later alsnog gordijnen aan, die hingen dan ernaast of over de luiken heen. Tenslotte zijn in de meeste huizen de luiken gesloopt. In buurhuizen en ook in andere huizen in de stad zijn ze vrijwel nergens meer te vinden.

Het huis is al vanaf 1937 in de familie. Mijn grootouders kochten het destijds, sindsdien heeft er bijna alleen maar familie in gewoond. Tegenwoordig zijn wij eigenaar en woont de vijfde generatie erin. De eerste en tweede generatie waren behoudend, men ging voorzichtig om met erfgoed, er werd alleen noodzakelijk herstel verricht. Ik ben in het bovenhuis geboren. Toen we trouwden in 1970 huurden wij het benedenhuis van mijn grootmoeder, die zelf op de eerste verdieping woonde. Zij overleed in 1976. Wij kochten toen het benedenhuis, we zorgden nog jaren voor mijn moeder, die in het bovenhuis woonde. Toen zij in 1992 overleed werd ook het bovenhuis ons eigendom. Onze vier studerende zonen woonden er tot 2008, nu nog onze tweede zoon met zijn gezin. Zelf ben ik dus nooit verhuisd, behalve n.a.v. tweemaal een verblijf in het buitenland.

In 52 jaar hebben we veel verbouwd maar geprobeerd het karakter van het huis te bewaren, dus oorspronkelijke details o.m. de luiken gehandhaafd. In 1970 waren de luiken vastgeroest en bruin. We peuterden ze los en verfden ze groen; we wilden graag de binnenlijstjes een contrasterende kleur geven (zoals gebruikelijk bij buitenluiken) maar het bleek ondoenlijk om dat strak en netjes te doen. We kochten plakplastic met bloemmotief en knipten en plakten 144 m in de binnenlijsten. Het stond prachtig en het zit er nog steeds!

StayTuned.nu, 24 mei 2022

Door Jeroen Koopman

Muziek en ontluiken. Daar kun je natuurlijk alle kanten mee op. Zelf denk ik meteen aan hoe de cultuursector na de lange coronaperiode weer ontluikt. Een ontelbare hoeveelheid muzikanten en musici kunnen eindelijk weer verder met dat waar ze hun hele leven al mee bezig zijn: het maken van muziek.

Eerste StayTuned.nu dag in de Laurenskerk in Rotterdam

Het lijkt een vanzelfsprekendheid dat een musicus zijn of haar niveau op peil houdt, ook als er geen concerten in de planning staan. Maar muziek maken doe je samen en zonder het samenspelen verlies je je routine en misschien ook wel je plezier. De eenzaamheid die men in de muziek de afgelopen twee jaar heeft ervaren heeft niet alleen de doorgewinterde musici getroffen, maar ook de muzikale jeugd van de toekomst.

Zoals u misschien wel weet houd ik mij naast mijn aanstelling als organist in de Singelkerk bezig met veel andere muzikale activiteiten, waaronder het aanwakkeren van de interesse van de jeugd in het orgel. Een van deze activiteiten waar ik als producent vanaf de oprichting bij betrokken ben is StayTuned.nu - een project waaraan de Singelkerk en haar leden een financiële bijdrage hebben geleverd, en het leek me daarom mooi om er via deze weg wat meer over te vertellen. Mocht u er nog niets over hebben gehoord: StayTuned.nu is een project voor piano- en orgel spelende tieners (in de leeftijd van 12 tot 18 jaar) waarbij we, verspreid over het jaar, drie excursiedagen en een zomercursus organiseren. Voor de basisschoolleeftijd zijn er in Nederland al veel initiatieven, maar als kinderen na het verlaten van de basisschool doorgaan met hun orgelhobby dan is het als tiener niet altijd makkelijk om dat vol te houden. Het is een eenzame hobby, waarbij je meestal geen les hebt op een muziekschool maar in een koude kerk, waar je ook geen leeftijdsgenoten tegenkomt die met muziek bezig zijn. Een van onze doelen met dit project is dan ook om die tieners uit hun isolement te halen en ze te enthousiasmeren en te motiveren om door te gaan met hun mooie hobby, of deze misschien zelfs wel verder uit te bouwen. Er zijn veel orgels in Nederland en het zou mooi zijn als deze in de toekomst ook gehoord en bespeeld blijven worden!

Het mooie nieuws: we zijn van start gegaan! Op 7 mei jongstleden zijn we met een groep piano- en orgel spelende tieners naar de orgels van de Laurenskerk in Rotterdam en de Grote Kerk in Den Haag geweest. Daar kregen ze les van Ben van Oosten, een internationale toporganist. Het was een unieke gebeurtenis: geen van de tieners was tot dan toe in aanraking gekomen met andere leeftijdsgenoten met dezelfde hobby. Het was dus ook voor het eerst dat ze hoorden hoe iemand anders van hun leeftijd orgel speelt, iets wat ik zelf als tiener nooit heb meegemaakt. Het enthousiasme was dan ook groot en de deelnemers zijn, na hun waardevolle lessen en een afsluitend privé-concert van Ben van Oosten, vol inspiratie naar huis gegaan.

Aankomende zomer gaan we met ze op excursie naar Groningen om daar van 15 tot en met 19 augustus de orgels te ontdekken. Het leuke van zo'n week is dat ze elkaar dan nog veel beter kunnen leren kennen en we uitgebreider aandacht kunnen geven aan de vele aspecten van het musiceren, waaronder ook het samenspelen met andere instrumenten. Via de website www.staytuned.nu kunt u kijken wat we allemaal gaan doen en hoe het orgeltalent in Nederland 'ontluikt'.

In memoriam

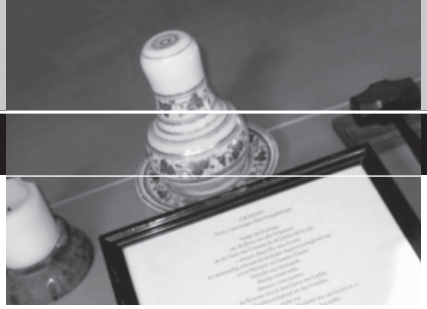

Hielke Gerrit van Seijst (1964-2022)

Zou de Vermaning aan het Meerpad op 28 april wel groot genoeg zijn voor het afscheid van Hielke van Seijst? Hielke was nog maar 58 jaar toen hij op 18 april in Landsmeer overleed aan de gevolgen van alvleesklierkanker. En op die leeftijd zou je veel leeftijdgenoten verwachten. Familie, zusters en broeders en vrienden waren er zeker in diepe droefheid aanwezig. De jongste generatie waren de vrienden en vriendinnen van Hielkes drie dochters Annemein, Aukje en Tjeetske. Later in crematorium De Nieuwe Noorder waren er nog meer dan in de volle Vermaning.

In november belde Hielke me dat hij ongeneeslijk ziek was, en of ik zijn uitvaart wilde leiden. Ik kende Hielke al vanaf de jaren '90. Hij volgde doopcatechese in mijn periode van predikant in de doopsgezinde gemeente van Den Ilp-Landsmeer. Later trouwde hij met Nicole Zweepe, en kregen zij hun drie dochters over wie een geboortedankzegging werd uitgesproken. Ook daar was ik bij betrokken.

Hielke werd lid van de gemeente Amsterdam na een vervelende periode in Den Ilp. Wat een ander zou doen, uitschrijven, was aan Hielke niet besteed. Overschrijven was het alternatief. In zijn jongere jaren ging hij naar de zondagsschool, zong hij mee in het jongerenkoor van het Singel, reisde hij naar Zambia en deed mee aan een jongerengespreksgroep. Zijn doopverhaal van destijds klonk als een klok. Hij beleed de Apostolische Geloofsbelijdenis. En er werd uit geciteerd, want zijn belijdenis had hij keurig bewaard. 'Het kan allemaal anders in de wereld, en met de mensen'. Hij wees op de apostel Paulus: 'Maar als wij blijven hopen op wat we nog niet zien, blijven we in afwachting daarvan volharden'. (Romeinen 8:25) En dat heeft Hielke gedaan, vasthouden aan de hoop en volharden. Hij vocht tegen die 'k..'- ziekte, zoals hij die noemde. En met recht.

Hielke heeft er werkelijk alles aan gedaan om er voor zijn dochters te zijn, na de scheiding met Nicole des te meer. Zíj moesten verder en nog zoveel mogelijk meekrijgen.

Hielke volgde de sociale academie, maar was letselschadespecialist van beroep. Die combinatie van uitkijken welke weg je in je leven inslaat en diepzinnige gesprekken voeren, typeerden hem ten voeten uit. Hielke hield niet van koetjes en kalfjes, niet van zitten bulldozeren. Hij stond waar hij voor stond. Niet altijd gemakkelijk voor zijn omgeving, maar altijd met een lach op zijn gezicht en volhardend tot het laatst. Dat zijn mooie dochters hem daarvoor dankbaar zijn, daar maakten zij de aanwezigen deelgenoot van in het crematorium. Niettemin voelde iedereen zich 'koud, één voor één, en ongeborgen' (lied 601). Bewonderenswaardig hoe Jeroen Koopman daar met zijn orgelspel boven uitsteeg dat ons op adelaarsvleugels droeg. Moeder Anneke van Seijst in het bijzonder alle warmte toegewenst.

Pieter Post, Heerenveen

Uit de kerkenraad van 12 mei 2022

Nieuwe leden in de kerkenraad

Van Mieke Hoogvliet en Tjalling Siersma verstrijkt per september hun tweede termijn en zij zullen dan na 6 jaar de kerkenraad verlaten. Daarnaast heeft grootboekhouder Lex van Drooge besloten om het bij één termijn te laten. Hij heeft zijn functie per 1 mei jl. afgerond. Alles onder dankzegging voor hun grote inzet en betrokkenheid. We zijn daarom zeer verheugd met de voordracht van de vacaturecommissie. Karen Lammers en Jan Jaap Hangelbroek zijn bereid om per 1 september toe te treden tot de kerkenraad, waarbij Jan Jaap Hangelbroek de functie van grootboekhouder op zich zal nemen, en ook voordien al in die functie actief zal zijn. Zie ook elders in deze idA.

Nieuwe medewerkers

In dit kader is het ook goed te melden dat Carolien Flury de kosterij komt versterken en Marcel Alblas voorlopig zal vervangen. Elias Marseille neemt de komende maanden de taken van Joke van der Heide op zich en zal nog voor de zomer met alle jongerengroepen aan de slag gaan. Hij zal zelfs nog een nieuwe groep van 14+ starten. Allebei van harte welkom!

Inhoudelijk overleg met Stichting Beheer

Samen met de leden van de Stichting Beheer, het orgaan dat het vermogen en vastgoed van Doops-gezind Amsterdam beheert, is stilgestaan bij de vele zaken die spelen; van de vastgoedportefeuille en het onderhoud van de diverse panden tot de beheervorm in de toekomst. In de Algemene ledenvergadering van 3 juli a.s. zal hier verder op ingegaan worden.

Communicatie en informatie

We krijgen positieve reacties op de stijl en de inhoud van de nieuwsbrief van 3 mei. Afgesproken is dat we zo'n informatieve mail minimaal één keer per maand zullen sturen.

Vrijwillige financiële bijdrage van leden is in 2021 42% lager

De financiële jaarstukken zijn welis-waar nog niet besproken, maar bekend is al wel dat de vrijwillige financiële bijdrage voor de gemeente in 2021 42% minder heeft opgebracht dan het jaar ervoor. Dat is enorm!
Nog voor de zomer zullen we daarom iedereen schriftelijk vragen om een bijdrage over te maken. Bovendien wordt overwogen om de tweede collecte, die altijd voor de eigen gemeente bestemd was, weer in te voeren. Dit komt op de agenda van de Algemene ledenvergadering.

Algemene Ledenvergadering op zondag 3 juli – na de dienst

Naast een financieel jaarverslag wordt er ook een inhoudelijk jaarverslag gemaakt. Net als ieder jaar blijkt het weer goed te zijn om even terug te kijken. Nu zijn we vooral verbaasd over al die activiteiten die ondanks de lockdowns allemaal hebben plaatsgevonden. Het vervult ons met trots. Wat een dynamiek!
De vergaderstukken zijn vanaf 19 juni digitaal beschikbaar en liggen dan ook geprint voor u klaar.

Doopsgezind Wereldcongres 5 – 10 juli a.s. in Indonesië

In Nederland zijn we momenteel klein, maar internationaal zijn we groot en zeer divers. Het internationaal wereldcongres van Mennonite World Conference dat iedere 6 jaar wordt gehouden is dan ook steeds weer een happening; het is dé plek om meer te weten te komen over onze broeders en zusters uit verschillende delen van de wereld.
Dit jaar gehouden in Semarang, Indonesië. Henk Leegte gaat er naar toe en zal Doopsgezind Amsterdam daar vertegenwoordigen. Voor de thuisblijvers zal in de Singelkerk een avond georganiseerd worden om samen een online meeting bij te wonen. Nadere berichtgeving volgt.

Uitnodiging voor de Algemene Leden Vergadering (ALV)

Op **zondag 3 juli** wordt na de dienst, om 12.00 uur, de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van Doopsgezind Amsterdam gehouden.

De kerkenraad nodigt u hierbij van harte uit voor deze vergadering.

De vergaderstukken zijn vanaf 16 juni beschikbaar en worden op verzoek toegestuurd (secretaris@doopsgezindamsterdam.nl).
Geprinte stukken liggen vanaf 19 juni in de Singelkerk en in Noord.

Voordracht kerkenraadslid

De vacaturecommissie heeft voorgedragen als nieuwe leden van de kerkenraad, per 1 september 2022.

– zr Karen Lammers en
– br Jan Jaap Hangelbroek

Br Hangelbroek is tevens bereid om de functie van grootboekhouder op zich te nemen.
Zr Lammers en br Hangelbroek zijn al vele jaren lid van onze gemeente, zij wonen allebei in Amsterdam.

De kerkenraad maakt de voordracht hierbij met genoegen bekend. Zoals bepaald in artikel 20 van het huishoudelijk Reglement van de VDGA kan iedere groep van tenminste 10 leden van de gemeente aan de kerkenraad andere kandidaten opgeven, gedurende twee weken na het verschijnen van dit blad.

Bedoelde opgave dient door alle voorstellers ondertekend te zijn en vergezeld te gaan van een schriftelijke verklaring van die kandidaat, dat deze bereid is een eventuele benoeming te aanvaarden.

Bij het uitblijven van andere kandidaten worden zr Lammers en br Hangelbroek geacht te zijn verkozen.

Agenda ALV Doopsgezind Amsterdam 2022 – Singelkerk, zondag 3 juli, 12.00 uur

1. Opening
2. Notulen ALV 4 juli 2021
3. Vaststellen agenda
4. Mededelingen en ingekomen stukken
5. Financiën Doopsgezind Amsterdam
   - Toelichting op de Jaarrekening 2021
   - Verslag van de financiële controlecommissie
   - Goedkeuring van de jaarrekening van 2021
   - Décharge van de Grootboekhouder a.i. over 2021
   - (Her)benoeming van de leden van de financiële controlecommissie
6. Begroting 2022,
   - Bespreken en vaststellen
7. Evaluatie seizoen 2021-2022
   - Informatie over de samenwerking en wijze van werken kerkenraad
   - Gesprek en informatie aan de hand van het Kerkelijk Jaarverslag ’21-’22
8. Plannen en voornemens voor seizoen ’22-’23
   - Overzicht is opgenomen in kerkelijk jaarverslag ’21-’22
9. Stichting Beheer
   - Toelichting op en discussie en besluitvorming over plannen en voornemens
10. Rondvraag en sluiting

Vrienden en belangstellen hebben in de ALV geen stemrecht (art. 6 Huishoudelijk Reglement), maar zijn zeer welkom om de vergadering bij te wonen.

Het team

Essemie van Dunné
voorganger, jongeren- en opbouwwerker in Noord
t 06 48 35 07 25
e.vandunne@vdga.nl

Joke van der Heide
jongerenwerk
t 06 17 96 43 71
j.vanderheide@vdga.nl

Henk Leegte
predikant
t 06 45 62 62 70
h.leegte@vdga.nl

Ewoud Roos
predikant
t 06 34 11 50 00
e.roos@vdga.nl

Liliane van der Steur
jeugdwerker
t 06 21 39 75 44
l.vandersteur@vdga.nl

Lala's woorden

Door Albertine Wendte-Voncken

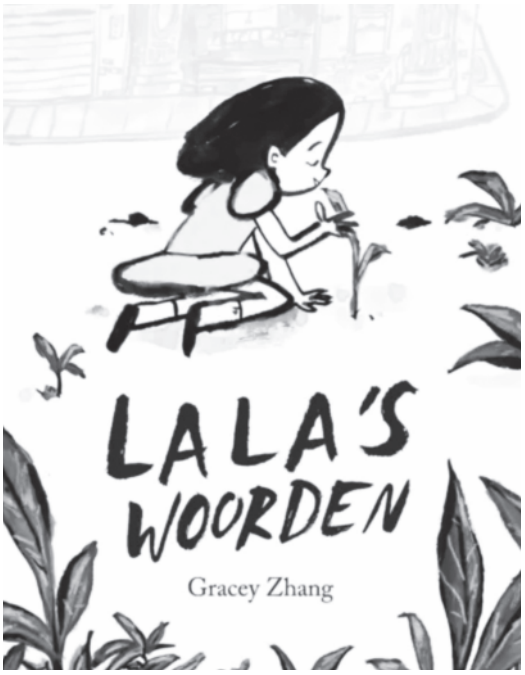

"Je kinderen zijn je kinderen niet. Ze zijn de zonen en dochters van 's levens hunkering naar zichzelf. Ze komen door je, maar zijn niet van je en hoewel zij bij je zijn, behoren ze je niet toe. Jij mag hun geven van je liefde, maar niet van je gedachten, want zij hebben hun eigen gedachten." Dit schreef Khalil Gibran bijna honderd jaar geleden in 1923 in zijn boek De Profeet. Ik vind dat heel herkenbaar en tegelijkertijd een grote uitdaging. Je geeft ze toch ongemerkt je eigen gedachten mee, al is het maar dat ze niet met volle mond moeten spreken, en telkens weer moet je de afweging maken of je met ze meebeweegt in de richting van wie ze zelf zijn of dat je ze zachtjes een duwtje geeft in de richting van wat de maatschappij van ze verlangt. Voor beiden is wat te zeggen.

Lala is een intens kind: ze zit nooit stil, haar kleren zitten altijd vol gaten, ze is vol verwondering over de wereld om zich heen en gaat elke dag op pad met een gieter om haar vrienden, de planten in het tuintje in de wijk te begieten en toe te spreken. Haar moeder wordt er een beetje moe van en probeert Lala tot kalmte te manen. Op de warmste dag van het jaar verbiedt ze Lala om naar buiten te gaan, maar dan gebeurt er iets magisch….

Op het eerste gezicht is dit prentenboek van Gracey Zhang een beetje somber. De gebouwen in Lala's wereld zijn zwart en grijs en haar moeder ook. Lala wordt felgeel afgebeeld en de planten groen. De kleuren veranderen ook op het moment dat Lala's moeder haar accepteert zoals zij is.

Het is een mooi prentenboek dat je vanaf 4 jaar kan voorlezen of vanaf 7 jaar zelf kan laten lezen. Het is in december 2021 uitgekomen, dus goed verkrijgbaar.

Als volwassene kan je het boek op verschillende lagen lezen. Je kan lezen over de kracht van planten die een grijze wereld kunnen veranderen. Je kan het lezen als een verhaal over een kind dat anders is en de ontwikkeling van haar moeder die er uiteindelijk voor kiest om haar kind te volgen in wie zij is in plaats van haar te willen veranderen. Tenslotte kan je het verhaal eruit halen dat wanneer je ergens je ziel zaligheid in legt je iets kan veranderen in de wereld, iets kleins of misschien wel iets groots.

Agenda

Juni en juli 2022

(kerkdiensten: zie achterkant)

• **Do 2 juni**	Belijdenisavond	Singelkerk	20.00 uur
• **Za 4 juni**	Koorrepetitie	Singelkerk	10.30 uur
• **Di 7 juni**	Bijbelkring A. Henk Leegte	Singelkerk	13.00-14.30
• **Di 7 juni**	Bijbelkring B. Henk Leegte	Singelkerk	15.00-16.30
• **Za 11 juni**	Koorrepetitie	Singelkerk	10.30 uur
• **Zo 12 juni**	Gemeentedag	Elfregi	vanaf 10.30 u.*
• **Di 14 juni**	Mennothee	Singelkerk	14.00-16.00 u.
• **Za 18 juni**	Koorrepetitie	Singelkerk	10.30 uur
• **Di 21 juni**	Kring: brief aan de Romeinen	Singelkerk	15.00 uur
• **Za 25 juni**	Koorrepetitie	Singelkerk	10.30 uur
• **Do 30 juni**	Bijbelaars	Singelkerk	11.00 uur
• **Zo 3 juli**	Algemene Ledenvergadering	Singelkerk	12.00 uur

* *Buitendag bij Elfregi, Jollenpad 16; geen dienst in de Singelkerk*

H4H-uitje

Het jaarlijkse uitje met de 4 kerken van de H4H kan na twee jaar weer worden gepland. De datum is geprikt op donderdag 1 september a.s., en de organisatie zal in handen zijn van de RK Krijtbergkerk. We gaan naar Twente, is althans de bedoeling. Verdere informatie volgt nog, maar dan zijn we vast op de hoogte!

Toelichting bij enkele collectebestemmingen

Stichting Stay Tuned – De Stichting StayTuned is opgericht in april 2021.
Deze Stichting onderschrijft het volgende:
Wij streven naar een orgelcultuur met een gezonde toekomst die wordt geschraagd door de aanwas van jonge enthousiaste organisten.

- Wij willen kostbaar monumentaal erfgoed in stand én in gebruik houden: orgels moeten ook op de middellange tot lange termijn goed bespeeld blijven worden door professionals en goede amateurs.
- Wij willen het proces van vergrijzing van het orgelconcertpubliek een wending geven door jong publiek te inspireren.
- Wij streven naar talentontwikkeling van orgelspelende jongeren/tieners.

Voor meer informatie: https://staytunednu.weebly.com/stichting.html

Stuwkracht 10 – Stuwkracht 10, een doopsgezind initiatief, krijgt verzoeken om financiële hulp uit alle hoeken van de wereld en helpt onmiddellijk in plotseling ontstane noodsituaties, 'stil' en eenmalig.
Tijdens het Doopsgezind Wereldcongres in Amsterdam (1967) werd een oproep gedaan om 10% van het inkomen te bestemmen voor het lenigen van de nood in de wereld. Bijna honderd doopsgezinden gaven gehoor aan deze oproep en zo ontstond de Stichting Stuwkracht 10.
Rekeningnummer: NL30INGB0001211010 St. Stuwkracht, Oostzaan

Kopij voor het volgende nummer vóór **11 juni 2022** sturen aan Mieke Krebber
Mail: m.krebber@chello.nl
Adres: Dulcie Septemberpad 73, 1093 NK Amsterdam
(telefoon 020-6731926).

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen in te korten of niet op te nemen.

Secretariaat en administratie
Singel 452
1017 AW Amsterdam
kerk (020) 623 45 88
kosterij@vdga.nl
secretariaat (020) 624 65 73
secretaris@vdga.nl
boekhouding (020) 627 70 72
gironummer
NL11INGB0000141442 (VDGA)
website www.vdga.nl
website van de ADS: www.ads.nl

COLOFON

idA, in dit Amsterdam
Maandblad voor geloof
en gemeenteleven van
Doopsgezind Amsterdam.

Redactie
Joke van der Heide
Thijs van Hoogstraten
Karen Lammers
Liliane van der Steur
Wim de Vries Lentsch
Mieke Krebber (eindredacteur)

Ontwerp en realisatie
Ontwerpgroep Lâle, www.lale.nl
(033) 462 46 93

ontwerpgroep Lâle

Verzending idA via het secretariaat:
e-mail: secretaris@vdga.nl.

Amsterdam Centrum **Singelkerk** – Singel 452 – t (020) 623 45 88
Amsterdam Noord **Meerpad** – Meerpad 9 – t 06 53 77 06 01

KERKDIENSTEN JUNI EN JULI

	Singelkerk Centrum 10.30 uur	Meerpad Noord 10.15 uur	Collectebestemming
5 juni Pinksteren	Ds E.C. Roos Doopdienst	E.M.L. van Dunné	Collecte t.b.v. **Doopsgezind Amsterdam** *NL16INGB0000780000 t.n.v. Verenigde Doopsgezinde gemeente Amsterdam*
12 juni Gemeentedag Dienst bij Elfregie om 10.30 uur	Ds H. Leegte** Geen dienst in de Singelkerk		**Pinksterinzameling** voor projecten van de Doopsgezinde Zending. *NL91TRIO0338520058* *t.n.v. De Doopsgezinde Zending*
19 juni	Ds E.C. Roos	Ds H. Leegte	**Voedselbank** *NL49INGB0004237650 Voedselbank Amsterdam*
26 juni Gezamenlijke dienst met de EBG	Ds H. Leegte**		Collecte t.b.v. **het werk van Inloophuis Almere.** *NL19ABNA0243493886 t.n.v. Alg. Doopsgez. Sociëteit, Amsterdam, inzake Indonesië*
3 juli	Ds E.C. Roos	E.M.L. van Dunné	**Jeannette Noël Huis Amsterdam** *NL9INGB0002725828 t.b.v. Jeannette Noël Huis, Amsterdam*
10 juli	Ds Leegte		Collecte t.b.v. **Doopsgezind Amsterdam** *NL16INGB0000780000 t.n.v. Verenigde Doopsgezinde gemeente Amsterdam*
17 juli	Ds E.C. Roos	Ds. H. Leegte	**Stay Tuned** *NL57TRIO0320204839 t.n.v. Arjan Schippers*
24 juli	Ds R.W. Bartlema*		**Projecten van de Stichting Doopsgezind WereldWerk.** *NL27TRIO0786880333 t.n.v. de Stichting Doopsgezind WereldWerk te Deventer.*
31 juli	Ds R.W. Bartlema*	Vijfde zondag	**Stichting Stuwkracht 10** *NL30INGB0001211010 St. Stuwkracht, Oostzaan*

* *Ds R.W. Bartlema was de laatse jaren voor zijn emeritaat predikant in de Protestantse gemeente Soest. Kunstenaar en leraar Joodse mystiek.*
** *Kom-in-de-kring en kinderkerk*

Als u niet in de dienst aanwezig kon zijn en toch iets wilt bijdragen aan het project kunt u dat via het aangegeven bankrekeningnummer doen of via de Givt-app.

Givt

Oproep

Voor het zomernummer van idA, dat rond half juli zal verschijnen, heeft de redactie gekozen voor het **thema 'lievelings-…'**
Wij nodigen iedereen uit om iets te schrijven over zijn of haar lievelingsboek, -bloem, -gerecht, -dier, -knuffel, etc.
Bij het verhaaltje ook graag een illustratie.

Deadline voor inzendingen is 1 juli.
Kopij sturen naar Mieke Krebber, m.krebber@chello.nl.